

KARTA NAUCZYCIELA

Komentarz

Andrzej Barański
Maria Szymańska
Joanna Rozwadowska-Skrzeczyńska

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

10. WYDANIE

KARTA NAUCZYCIELA

Komentarz

Andrzej Barański
Maria Szymańska
Joanna Rozwadowska-Skrzeczyńska

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

10. WYDANIE

Stan prawny na 31 marca 2018 r.

z uwzględnieniem zmian, które wchodziły w życie 1 września 2018 r. oraz 1 stycznia 2019 r.

Wydawca serii

Elżbieta Piotrowska-Albin

Wydawca

Izabella Małecka

Redaktor prowadzący

Hanna Kolenkiewicz

Opracowanie redakcyjne i łamanie

Violet Design Wioletta Kowalska

Poszczególne części komentarza opracowali:

Andrzej Barański – komentarz do rozdziałów: 1, 2, 3, 3a, 6, 7a, 8, 9 ustawy oraz

komentarz do ustaw nowelizujących z 15.07.2004 r. oraz z 21.11.2008 r.

Maria Szymańska – komentarz do rozdziałów: 4, 5, 7, 10, 11, 11a, 12 ustawy

Joanna Rozwadowska-Skrzeczyńska – komentarze do ustaw nowelizujących

(z wyjątkiem ustaw z 15.07.2004 r. oraz z 21.11.2008 r.)

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2018

ISBN: 978-83-8124-563-0

10. wydanie

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	15
Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela	21
Rozdział 1	
Postanowienia wstępne	23
Art. 1. [Zakres podmiotowy ustawy]	23
Art. 2. [Wyłączenia podmiotowe]	44
Art. 3. [Definicje ustawowe]	44
Art. 4. [Współdziałanie ze związkami zawodowymi]	46
Art. 5. (uchylony)	51
Rozdział 2	
Obowiązki nauczycieli	52
Art. 6. [Obowiązki nauczyciela]	52
Art. 6a. [Ocena pracy nauczyciela]	54
Art. 7. [Dyrektor szkoły]	79
Art. 8. [Nadzór pedagogiczny – odesłanie]	85
Rozdział 3	
Wymagania kwalifikacyjne	90
Art. 9. [Kwalifikacje wymagane od nauczycieli]	90
Rozdział 3a	
Awans zawodowy nauczycieli	103
Art. 9a. [Stopnie awansu zawodowego nauczycieli]	103

Art. 9b.	[Wymagania do awansu zawodowego]	110
Art. 9c.	[Staż. Ocena dorobku zawodowego. Opiekun stażu]	132
Art. 9d.	[Rozpoczęcie, przedłużenie, przerwanie stażu]	141
Art. 9e.	[Awans zawodowy dyrektorów, nauczycieli w urzędach, zwolnionych do pracy w związkach zawodowych]	147
Art. 9f.	[Uzyskanie wyższego poziomu wykształcenia]	152
Art. 9g.	[Komisje kwalifikacyjne i egzaminacyjne. Dodatkowy staż. Lista ekspertów]	155
Art. 9h.	[Nadzór]	171
Art. 9h.	[Nadzór]	172
Art. 9i.	[Tytuł profesora oświaty]	177

Rozdział 4

Nawiązanie, zmiana i rozwiązanie stosunku pracy	180	
Art. 10.	[Nawiązanie stosunku pracy]	180
Art. 10a.	[Zatrudnianie nauczycieli w niesamorządowych publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach]	202
Art. 11.	[Wytyczne w zakresie nawiązania i rodzaju stosunku pracy]	204
Art. 11a.	[Legitymacja służbowa]	205
Art. 12.	[Swoboda doboru metod nauczania. Podnoszenie wiedzy]	206
Art. 13.	[Termin nawiązania stosunku pracy]	207
Art. 14.	[Treść aktu mianowania i umowy o pracę]	208
Art. 15.	[Ślubowanie]	209
Art. 16.	[Wygaśnięcie stosunku pracy]	209
Art. 17.	[Stanowiska kierownicze. Urlop bezpłatny]	210
Art. 18.	[Przeniesienie nauczyciela]	242
Art. 19.	(uchylony)	248
Art. 20.	[Rozwiązanie stosunku pracy. Przeniesienie w stan nieczynny]	250
Art. 21.	[Zwrot kosztów przeniesienia]	286
Art. 22.	[Uzupełnienie tygodniowego wymiaru zajęć]	287
Art. 23.	[Rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem mianowanym]	295
Art. 24.	(uchylony)	304

Art. 25. (uchylony)	305
Art. 26. [Wygaśnięcie stosunku pracy z mocy prawa]	305
Art. 27. [Rozwiązanie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony]	309
Art. 28. [Odprawa pieniężna]	312

Rozdział 5

Warunki pracy i wynagrodzenie	315
Art. 29. [Warunki pracy nauczyciela]	315
Art. 30. [Wynagrodzenie nauczyciela]	316
Art. 30a. [Analiza wydatków na wynagrodzenia nauczycieli. Dodatek uzupełniający]	335
Art. 30b. [Kontrola regionalnej izby obrachunkowej]	339
Art. 31. [Gratyfikacja pieniężna dla profesora oświaty]	339
Art. 32. [Wynagrodzenie nauczycieli w urzędach]	341
Art. 33. [Dodatek za wystugę lat]	343
Art. 33a. [Dodatek za wyróżniającą pracę]	345
Art. 34. [Dodatek za pracę w trudnych lub uciążliwych warunkach]	347
Art. 35. [Godziny ponadwymiarowe. Godziny doraźnych zastępstw]	355
Art. 35a. [Wynagrodzenie nauczycieli prowadzących zajęcia finansowane ze środków unijnych]	360
Art. 36. [Układy zbiorowe pracy]	362
Art. 37. (uchylony)	363
Art. 38. [Nabycie prawa do wynagrodzenia]	364
Art. 39. [Zmiana wysokości wynagrodzenia]	364
Art. 40. [Wygaśnięcie prawa do wynagrodzenia]	368
Art. 41. (uchylony)	368
Art. 42. [Czas pracy nauczyciela. Tygodniowy wymiar zajęć]	368
Art. 42a. [Obniżenie tygodniowego obowiązku wymiaru godzin zajęć]	386
Art. 42b. [Praca w porze nocnej]	390
Art. 42c. [Tydzień w pracy. Dni wolne od pracy]	391
Art. 43–46. (uchylone)	393

Rozdział 6

Nagrody i odznaczenia	395
Art. 47. [Nagroda jubileuszowa]	395
Art. 48. [Dodatkowe wynagrodzenie roczne]	401
Art. 49. [Fundusz na nagrody dla nauczycieli]	406
Art. 50. (uchylony)	412
Art. 51. [Medal Komisji Edukacji Narodowej]	412
Art. 52. (uchylony)	414

Rozdział 7

Uprawnienia socjalne i urlopy	415
Art. 53. [Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych]	415
Art. 54. [Dodatek dla nauczyciela zatrudnionego na terenie wiejskim]	422
Art. 55. (uchylony)	428
Art. 56. (uchylony)	428
Art. 57. (uchylony)	429
Art. 58. (uchylony)	429
Art. 59. (uchylony)	429
Art. 60. (uchylony)	430
Art. 61. [Zasiłek na zagospodarowanie]	430
Art. 61. (<i>uchylony</i>)	431
Art. 62. (uchylony)	434
Art. 63. [Ochrona nauczyciela]	434
Art. 64. [Wymiar urlopu wypoczynkowego]	435
Art. 65. [Uzyskanie prawa do urlopu]	441
Art. 66. [Urlop uzupełniający w trakcie roku szkolnego. Ekwiwalent pieniężny]	442
Art. 66a. [Przesunięcie urlopu na termin późniejszy lub udzielenie urlopu w terminie późniejszym]	446
Art. 67. [Wynagrodzenie za czas urlopu]	447
Art. 67a. [Rozpoczęcie i zakończenie urlopu wychowawczego]	449
Art. 67b. [Rezygnacja z urlopu wychowawczego]	450
Art. 67c. [Urlop wypoczynkowy po urlopie wychowawczym]	450

Art. 67d. [Wniosek o obniżenie wymiaru zatrudnienia nauczycielowi uprawnionemu do urlopu wychowawczego]	451
Art. 67e. [Dni wolne na opiekę nad dzieckiem]	452
Art. 68. [Urlop płatny i inne świadczenia na kształcenie. Urlopy bezpłatne]	453
Art. 69. [Przerwy w pracy dla kobiety karmiącej]	455
Art. 70. [Urlop bezpłatny związany z niemożnością zatrudnienia]	456
 Rozdział 7a	
Finansowanie doksztalcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli	
458	
Art. 70a. [Środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli]	458
Art. 70a. [Środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli]	459
Art. 70b. [Doskonalenie zawodowe nauczycieli za granicą]	469
 Rozdział 8	
Ochrona zdrowia	
471	
Art. 71. (uchylony)	471
Art. 72. [Dodatkowa pomoc zdrowotna dla nauczycieli]	471
Art. 73. [Urlop dla poratowania zdrowia]	480
 Rozdział 9	
Dzień Edukacji Narodowej	
496	
Art. 74. [Dzień Edukacji Narodowej]	496
 Rozdział 10	
Odpowiedzialność dyscyplinarna	
498	
Art. 75. [Przesłanki odpowiedzialności dyscyplinarnej]	498
Art. 76. [Kary dyscyplinarne]	501
Art. 77. [Właściwość komisji dyscyplinarnych]	503
Art. 78. [Członkowie komisji dyscyplinarnych]	506
Art. 79. [Odwołanie członka komisji dyscyplinarnej przed upływem kadencji; powołanie nowego członka komisji dyscyplinarnej]	509

Art. 80. [Powołanie przewodniczącego komisji dyscyplinarnej i jego zastępców]	511
Art. 81. [Składy orzekające komisji dyscyplinarnej]	512
Art. 82. [Wyłączenie członka składu orzekającego od udziału w rozpoznawaniu sprawy]	514
Art. 83. [Rzecznik dyscyplinarnej]	515
Art. 84. [Wyłączenie rzecznika dyscyplinarnej od udziału w sprawie]	517
Art. 85. [Wszczęcie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnej]	518
Art. 85a. [Niezawisłość komisji dyscyplinarnej; podejmowanie rozstrzygnięć przez komisje]	523
Art. 85b. [Postanowienia wydawane przez komisje dyscyplinarnej]	525
Art. 85c. [Status obwinionego]	528
Art. 85d. [Prawo do korzystania z pomocy obrońcy]	528
Art. 85e. [Jawność rozprawy; stawiennictwo na rozprawie]	531
Art. 85f. [Zawieszenie postępowania dyscyplinarnej]	533
Art. 85g. [Dowody]	534
Art. 85h. [Przesłuchanie świadka]	536
Art. 85i. [Stosowanie przepisów k.p.k.]	538
Art. 85j. [Orzeczenia wydawane przez komisje dyscyplinarnej]	540
Art. 85k. [Odwołanie do odwoławczej komisji dyscyplinarnej]	544
Art. 85l. [Orzeczenia wydawane przez odwoławczą komisję dyscyplinarnej]	546
Art. 85m. [Odwołanie do sądu powszechnego]	549
Art. 85n. [Wznowienie postępowania dyscyplinarnej]	551
Art. 85o. [Przedawnienie odpowiedzialności dyscyplinarnej]	554
Art. 85p. [Wynagrodzenie przewodniczących komisji dyscyplinarnej oraz składów orzekających i rzeczników dyscyplinarnej]	556
Art. 85q. [Świadczenia przysługujące w przypadku uniewinnienia]	559
Art. 85r. [Koszty postępowania]	560
Art. 85s. [Zatarcie kar dyscyplinarnej]	561
Art. 85t. [Zawieszenie nauczyciela w pełnieniu obowiązków]	562

Art. 85u. [Wynagrodzenie nauczyciela w czasie zawieszenia w pełnieniu obowiązków]	566
Art. 85v. [Delegacja ustawowa – szczegółowy tryb prowadzenia postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego]	568
Art. 85w. [Centralny rejestr orzeczeń dyscyplinarnych]	569
Art. 85x. [Uzyskanie informacji z rejestru]	571
Art. 85y. [Wniosek o udzielenie informacji z rejestru]	573
Art. 85z. [Wprowadzenie i usunięcie informacji z rejestru]	576
 Rozdział 11	
Uprawnienia emerytalne	579
Art. 86. [Prawo do zaopatrzenia emerytalnego]	579
Art. 87. [Odprawa emerytalna]	589
Art. 88. [Warunki przejścia na wcześniejszą emeryturę]	594
Art. 89. (uchylony)	616
Art. 90. [Tajne nauczanie – dodatek do emerytury]	617
Art. 91. (uchylony)	618
 Rozdział 11a	
Przepisy szczególne	619
Art. 91a. [Nauczyciele w urzędach, komisjach egzaminacyjnych]	619
Art. 91b. [Ograniczony zakres stosowania ustawy, nauczyciele w szkołach]	623
Art. 91c. [Stosowanie przepisów Kodeksu pracy]	630
Art. 91d. [Kompetencje organów jednostek samorządu terytorialnego]	634
 Rozdział 12	
Przepisy przejściowe i końcowe	638
Art. 92. (uchylony)	638
Art. 93. (uchylony)	638
Art. 94. [Kwalifikacje nauczycieli – przepis przejściowy]	638
Art. 95. (uchylony)	639
Art. 96. [Dostosowanie form zatrudnienia nauczycieli do nowych przepisów]	639
Art. 97. (uchylony)	641

Art. 98. (uchylony)	641
Art. 99. [Zachowanie dotychczasowych uprawnień lub świadczeń branżowych]	641
Art. 100. [Moment nabycia nowych świadczeń]	642
Art. 101. [Przepis uchylający]	642
Art. 102. [Wejście w życie ustawy]	642

Ustawa z dnia 18 lutego 2000 r. o zmianie ustawy

– Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw	643
Art. 6. [Zachowanie dotychczasowych uprawnień]	644
Art. 7. [Uzyskanie stopnia awansu zawodowego z mocy prawa]	646
Art. 7a. [Zwolnienie ze stażu]	655
Art. 8. [Tytuł profesora oświaty w okresie przejściowym]	658
Art. 9. [Zachowanie dodatków specjalistycznych]	659
Art. 10. [Szczególne przypadki uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego]	660
Art. 11. [Średnie wynagrodzenie nauczyciela stażysty]	664
Art. 12. [Średnie wynagrodzenie nauczycieli]	664
Art. 13. [Nauczyciele na urlopie dla poratowania zdrowia]	673
Art. 14. [Rozpatrywanie rewizji nadzwyczajnych]	673
Art. 15. [Kuratorzy oświaty powołani przed wejściem w życie ustawy]	674
Art. 16. [Zachowanie w mocy przepisów wykonawczych]	675
Art. 17. [Jednolity tekst ustawy]	675
Art. 18. [Wejście w życie ustawy]	675

Ustawa z dnia 23 sierpnia 2001 r. o zmianie ustawy

o systemie oświaty, ustawy – Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego, ustawy – Karta Nauczyciela

oraz niektórych innych ustaw	676
Art. 24. [Zachowanie ważności dotychczasowych aktów nadania stopni awansu]	676
Art. 25. [Zakończenie postępowań na stopień kwalifikacji zawodowej]	677
Art. 26. [Odwołania do sądu]	678

Art. 27. [Wygaśnięcie stosunku pracy]	679
Art. 28. [Uzyskanie stopnia nauczyciela mianowanego z mocy prawa]	679
Art. 29. [Dyrektorzy niebędący nauczycielami mianowanymi]	681
Art. 30. [Zachowanie w mocy przepisów wykonawczych]	682
Art. 31. [Wejście w życie ustawy]	682

Ustawa z dnia 15 lipca 2004 r. o zmianie ustawy

– Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw	683
Art. 5. [Wymiar stażu odbywanego w dniu wejścia w życie ustawy]	683
Art. 6. [Obowiązek ukończenia szkolenia przez ekspertów]	684
Art. 7. [Rezygnacja ze stanowiska dyrektora osoby urlopowanej]	685
Art. 8. [Zachowanie prawa do urlopu dla poratowania zdrowia]	686
Art. 9. [Wynagrodzenie w czasie urlopu dla poratowania zdrowia]	686
Art. 10. [Zasiłek na zagospodarowanie]	687
Art. 11. [Wynagrodzenie nauczycieli w urzędach]	687
Art. 12. [Zachowanie w mocy przepisów wykonawczych]	687
Art. 13. [Dostosowanie kryteriów nagród i wymiaru godzin zajęć]	687
Art. 14. [Wejście w życie ustawy]	688

Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o zmianie ustawy

– Karta Nauczyciela	689
Art. 2. [Podwyżka wynagrodzeń w 2009 r.]	689
Art. 3. [Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w 2009 r.]	690
Art. 4. [Obowiązywanie dotychczasowych regulaminów wynagradzania]	690
Art. 5. [Wymiar dodatkowych zajęć w okresie przejściowym]	691
Art. 6. [Zachowanie prawa do obniżki wymiaru zajęć]	691

Art. 7. [Ponowny wpis na listę ekspertów]	692
Art. 8. [Zachowanie w mocy przepisów wykonawczych]	692
Art. 9. [Wejście w życie ustawy]	692
Wykaz aktów wykonawczych do ustawy – Karta Nauczyciela	693
Wykaz orzeczeń	697
Wykaz literatury	721
Skorowidz rzeczowy	723

WYKAZ SKRÓTÓW

Źródła prawa

- Karta praw i obowiązków nauczyciela – ustawa z 27.04.1972 r. – Karta praw i obowiązków nauczyciela (Dz.U. Nr 16, poz. 114 ze zm.)
- k.c. – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2017 r. poz. 459 ze zm.)
- k.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2017 r. poz. 2204 ze zm.)
- KN – ustawa z 26.01.1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2017 r. poz. 1189 ze zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
- k.p. – ustawa z 26.06.1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2018 r. poz. 108 ze zm.)
- k.p.a. – ustawa z 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1257 ze zm.)
- k.p.c. – ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 155 ze zm.)
- k.p.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1904 ze zm.)
- nowela z 5.06.1992 r. – ustawa z 5.06.1992 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela (Dz.U. Nr 53, poz. 252 ze zm.)
- nowela z 14.06.1996 r. – ustawa z 14.06.1996 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela (Dz.U. Nr 87, poz. 396)

- nowela z 24.07.1998 r. – ustawa z 24.07.1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej – w związku z reformą ustrojową państwa (Dz.U. Nr 106, poz. 668 ze zm.)
- nowela z 18.02.2000 r. – ustawa z 18.02.2000 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 19, poz. 239 ze zm.)
- nowela z 23.08.2001 r. – ustawa z 23.08.2001 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty, ustawy – Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego, ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 111, poz. 1194 ze zm.)
- nowela z 27.06.2003 r. – ustawa z 27.06.2003 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 137, poz. 1304)
- nowela z 14.11.2003 r. – ustawa z 14.11.2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 213, poz. 2081)
- nowela z 15.07.2004 r. – ustawa z 15.07.2004 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 179, poz. 1845)
- nowela z 17.12.2004 r. – ustawa z 17.12.2004 r. o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2005 r. Nr 10, poz. 71)
- nowela z 18.10.2006 r. – ustawa z 18.10.2006 r. o zmianie i uchyleniu niektórych upoważnień do wydawania aktów wykonawczych (Dz.U. Nr 220, poz. 1600)
- nowela z 11.04.2007 r. – ustawa z 11.04.2007 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 80, poz. 542)
- nowela z 25.07.2008 r. – ustawa z 25.07.2008 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty, ustawy – Karta Nauczyciela oraz ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. Nr 145, poz. 917 ze zm.)
- nowela z 21.11.2008 r. – ustawa z 21.11.2008 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2009 r. Nr 1, poz. 1)

-
- nowela z 19.03.2009 r. – ustawa z 19.03.2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 56, poz. 458 ze zm.)
- nowela z 20.02.2015 r. – ustawa z 20.02.2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 357)
- nowela z 5.08.2015 r. – ustawa z 5.08.2015 r. o opiniodawczych zespołach sądowych specjalistów (Dz.U. poz. 1418 ze zm.)
- nowela z 18.03.2016 r. – ustawa z 18.03.2016 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 668)
- p.s.w. – ustawa z 27.07.2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2017 r. poz. 2183 ze zm.)
- r.o.k.d. – rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18.08.2017 r. w sprawie organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą (Dz.U. poz. 1648 ze zm.)
- r.s.p.b.l. – rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z 30.05.1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U. z 2016 r. poz. 2067 ze zm.)
- r.s.s.k. – rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 1.08.2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U. poz. 1575)
- r.s.w.m.s. – rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31.01.2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz.U. z 2014 r. poz. 416 ze zm.)
- r.s.z.u.w. – rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 26.06.2001 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania wynagrodzenia oraz ekwiwalentu pieniężnego
-

- za urlop wypoczynkowy nauczycieli (Dz.U. Nr 71, poz. 737 ze zm.)
- r.u.s.a. – rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 1.03.2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. poz. 393)
- r.u.s.a. z 2004 r. – rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 1.12.2004 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. Nr 260, poz. 2593 ze zm.)
- u.d.w.r. – ustawa z 12.12.1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 2217 ze zm.)
- u.e.p. – ustawa z 19.12.2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 664 ze zm.)
- u.e.r. – ustawa z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1383 ze zm.)
- u.f.z.o. – ustawa z 27.10.2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. poz. 2203)
- u.k.w. – ustawa z 23.12.1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 966 ze zm.)
- u.p.d.o.f. – ustawa z 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 200 ze zm.)
- pr. ośw. – ustawa z 14.12.2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 69 ze zm.)
- u.p.s. – ustawa z 21.11.2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 902 ze zm.)
- u.p.s. z 1990 r. – ustawa z 22.03.1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1593 ze zm.)
- u.p.społ. – ustawa z 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.)
- p.w.p.o. – ustawa z 14.12.2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 60 ze zm.)
- u.r.s.z. – ustawa z 23.05.1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 399 ze zm.)

-
- u.s.g. – ustawa z 8.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875)
- u.s.o. – ustawa z 7.09.1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2017 r. poz. 2198 ze zm.)
- u.s.z.r. – ustawa z 13.03.2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz.U. z 2016 r. poz. 1474)
- u.s.z.r. z 1989 r. – ustawa z 28.12.1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy (Dz.U. z 2002 r. Nr 112, poz. 980 ze zm.)
- u.w.r. – ustawa z 9.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r. poz. 697)
- u.z.z. – ustawa z 23.05.1991 r. o związkach zawodowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1881)
- z.u.o.p. – zarządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 23.12.1989 r. w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania (M.P. Nr 44, poz. 358 ze zm.)

Czasopisma i oficjalne publikatory

- Biul. SN – Biuletyn Informacyjny Sądu Najwyższego
- CBOSA – Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych
- Dz.Urz. Dolno. – Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego
- Dz.Urz. Lubel. – Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego
- Dz.Urz. Lubus. – Dziennik Urzędowy Województwa Lubuskiego
- Dz.Urz. Łódzk. – Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego
- Dz.Urz. Małop. – Dziennik Urzędowy Województwa Małopolskiego
- Dz.Urz. MEN – Dziennik Urzędowy Ministra Edukacji Narodowej
- Dz.Urz. MKiDN – Dziennik Urzędowy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Dz.Urz. MOiW – Dziennik Urzędowy Ministra Oświaty i Wychowania
- Dz.Urz. Podka. – Dziennik Urzędowy Województwa Podkarpackiego

Dz.Urz. Podla.	– Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego
Dz.Urz. Pomor.	– Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego
Dz.Urz. Śląsk.	– Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego
Dz.Urz. Warmi.	– Dziennik Urzędowy Województwa Warmińskiego
Dz.Urz. Wielk.	– Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego
Dz.Urz. Zachodn.	– Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego
Mon. Pr. Pr.	– Monitor Prawa Pracy
NZS	– Nowe Zeszyty Samorządowe
ONSA	– Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
ONSA WSA	– Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych
OSA	– Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
OSNC	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSNP	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
OSP	– Orzecznictwo Sądów Polskich
OTK	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
OTK-A	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego; zbiór urzędowy, seria A
OwSS	– Orzecznictwo w Sprawach Samorządowych
PiZS	– Praca i Zabezpieczenie Społeczne
Pr. Pr.	– Prawo Pracy
Sł. Prac.	– Służba Pracownicza
Inne	
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
RIO	– regionalna izba obrachunkowa
SA	– sąd apelacyjny
SN	– Sąd Najwyższy
TK	– Trybunał Konstytucyjny
WSA	– wojewódzki sąd administracyjny

USTAWA

z dnia 26 stycznia 1982 r.

Karta Nauczyciela

(Dz.U. z 2017 r. poz. 1189; zm.: Dz.U. z 2017 r. poz. 2203)

Mając na względzie doniosłą rolę oświaty i wychowania w Rzeczypospolitej Polskiej, pragnąc dać wyraz szczególnej randze społecznej zawodu nauczyciela zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami, otwierając niniejszą ustawą drogę do dalszych uregulowań prawnych systemu edukacji narodowej, stanowi się, co następuje:

ROZDZIAŁ 1

Postanowienia wstępne

Art. 1. [Zakres podmiotowy ustawy]

1. Ustawie podlegają nauczyciele, wychowawcy i inni pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w:

- 1) publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz placówkach doskonalenia nauczycieli działających na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59), z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 1a, 1b oraz pkt 2 lit. a;
- 2) zakładach poprawczych oraz schroniskach dla nieletnich działających na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2016 r. poz. 1654 oraz z 2017 r. poz. 773);
- 3) (uchylony).
- 4) publicznych kolegiach pracowników służb społecznych.

1a. (uchylony).

2. Ustawie podlegają również, w zakresie określonym ustawą:

- 1) nauczyciele mianowani lub dyplomowani zatrudnieni na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, w:
 - a) urzędach organów administracji rządowej,
 - b) kuratoriach oświaty,
 - c) specjalistycznej jednostce nadzoru,
 - d) Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz okręgowych komisjach egzaminacyjnych,

- e) organach sprawujących nadzór pedagogiczny nad zakładami poprawczymi, schroniskami dla nieletnich oraz szkołami przy zakładach karnych;
- 1a) nauczyciele zatrudnieni w publicznych szkołach i szkolnych punktach konsultacyjnych przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urządach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 1b) nauczyciele zatrudnieni w publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych oraz publicznych placówkach doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, oraz publicznej placówce doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych o zasięgu ogólnokrajowym, o których mowa odpowiednio w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6 i ust. 7 pkt 2 i ust. 14 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- 2) nauczyciele zatrudnieni w:
 - a) publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach prowadzonych przez osoby fizyczne oraz osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego,
 - b) przedszkolach niepublicznych, niepublicznych placówkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oraz szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych;
 - c)¹ *publicznych innych formach wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby fizyczne oraz osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego;*
- 3) nauczyciele urlopowani na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881);
- 4) pracownicy zatrudnieni u pracodawców niewymienionych w ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1–3, pełniący funkcję instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz kierowników praktycznej nauki zawodu, posiadający kwalifikacje określone dla nauczycieli

¹ Art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. c dodana przez art. 76 pkt 1 ustawy z 27.10.2017 r. (Dz.U. poz. 2203) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1.09.2018 r.

- praktycznej nauki zawodu oraz wykonujący pracę dydaktyczną i wychowawczą w wymiarze przewidzianym dla tych nauczycieli;**
- 5) **pracownicy zatrudnieni w Ochotniczych Hufcach Pracy na stanowiskach wychowawców, pedagogów oraz na stanowiskach kierowniczych, posiadający kwalifikacje, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, wykonujący pracę dydaktyczną i wychowawczą co najmniej w połowie obowiązującego ich czasu pracy.**
1. Przepisy tego artykułu wyznaczają zakres podmiotowy obowiązywania Karty Nauczyciela. Obejmuje on przede wszystkim nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach wymienionych w art. 2 pr. ośw., a także pracowników pedagogicznych zatrudnionych w placówkach resortu sprawiedliwości działających na podstawie przepisów ustawy z 26.10.1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 2016 r. poz. 1654 ze zm.). Wymienione osoby są objęte pełnym zakresem przepisów Karty Nauczyciela.

W związku z przekształceniem ustawą z 5.08.2015 r. o opiniodawczych zespołach sądowych specjalistów (Dz.U. poz. 1418 ze zm.) rodzinnych ośrodków diagnostyczno-konsultacyjnych w opiniodawcze zespoły sądowych specjalistów przepisom Karty Nauczyciela przestali podlegać pracownicy pedagogiczni zatrudnieni dotychczas w rodzinnych ośrodkach diagnostyczno-konsultacyjnych. Z dniem wejścia w życie wymienionej ustawy wygasły zatem posiadane przez dotychczasowych pracowników pedagogicznych tych ośrodków uprawnienia wynikające z Karty Nauczyciela, z wyjątkiem uprawnień emerytów i rencistów, o których mowa w art. 53 ust. 2 i 3a, art. 54 ust. 4, art. 56 i art. 58 w zw. z art. 60 oraz art. 72 ust. 4 KN. Dla emerytów i rencistów odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, o którym mowa w art. 53 ust. 2 KN, dokonywany jest w sądzie okręgowym, w którym działa opiniodawczy zespół sądowych specjalistów.

W specyficznej sytuacji znaleźli się natomiast pracownicy publicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych i ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, działających na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej.

W opracowaniu omówiono prawa i obowiązki nauczycieli określone w przepisach ustawy – Karta Nauczyciela i obejmujące m.in. wymagania kwalifikacyjne nauczycieli, nawiązanie, zmianę i rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem, warunki pracy oraz wynagrodzenia, nagrody i odznaczenia, uprawnienia socjalne i urlopy, rozwój zawodowy, odpowiedzialność dyscyplinarną.

W 10. wydaniu komentarza Autorzy szczegółowo przeanalizowali zmiany dokonane ustawą z 16.12.2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, obowiązujące od 1.09.2017 r. i dotyczące powiązania oceny pracy nauczyciela z systemem awansu zawodowego, uszczegółowienia zasad jej dokonywania oraz doskonalenia zawodowego nauczycieli za granicą.

Ponadto w publikacji uwzględniono nowelizację wprowadzoną ustawą z 27.10.2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych obowiązującą od 1.01.2018 r. i dotyczącą:

- wymogu zatrudnienia nauczycieli na podstawie umowy o pracę w szkołach i placówkach niepublicznych,
- wymiaru urlopu wypoczynkowego dyrektorów szkół,
- zmian w zakresie uprawnień związanych z rodzicielstwem oraz w zasadach udzielania urlopu dla poratowania zdrowia, a także wprowadzenia zapisu umożliwiającego przyznanie nauczycielowi tzw. urlopu uzupełniającego,
- wprowadzenia nowego składnika wynagrodzenia, tj. dodatku za wyróżniającą pracę.

Komentarz omawia także zmiany przyszłe, wchodzące w życie 1.09.2018 r. i 1.01.2019 r., które dotyczą: oceny pracy nauczyciela i dyrektora, awansu zawodowego, nawiązania, zmiany i rozwiązania stosunku pracy, wymiaru czasu pracy, spraw socjalnych oraz finansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Komentarz jest dziełem radców prawnych, posiadających wieloletnie doświadczenie zdobyte podczas pracy w obsłudze prawnej administracji oświatowej. Niejednokrotnie w orzecnictwie polskich sądów powoływano się na poglądy Autorów zawarte w opracowaniu.

Publikacja jest przeznaczona dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych, pracowników samorządowych, kuratorów oświaty oraz wszystkich zainteresowanych tematyką oświatową.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8124-563-0

